

CARME RIERA, QUATRE ANYS DE SILENCI LITERARI

«Odio llegir-me»

Fa quatre anys que no publica res. Això la tranquil·litza. I l'oblit del públic li permet de treballar en tesis doctorals i altres històries. Absolutament insegura, intimista, Carme Riera odia rellegir-se.

A. Maresma

¿Insegura? Diu que sí, moltíssim. També diu que els dèbils són els que tenen el poder i que cal pensar seriosament qui és la forta i qui és el dèbil. Ella. Carme Riera, escriptora, professora a la universitat i mare. Està absolutament insegura i és absolutament forta. Si no, llegiu.

—*Quatre anys sense publicar, ¿per què?*

—Fa quatre anys que només faig tesi doctoral. Ara me'n falta poc i espero acabar-la aquest estiu. Tots aquests pilots fastigosos que veieu a l'estudi són de la tesi.

—*¿Quina tesi fas?*

—És sobre l'Escola de Barcelona:

Barral, Goytisolo, Gil de Biedma, que malgrat ser catalans escriuen en castellà. La tesi tracta de provar la hipòtesi que hi ha un grup de poetes important als anys cinquanta que corresponen a una escola catalana i que en Castellet va fer-ne el llançament publicant-ne una antologia.

Tracto d'analitzar com mitjançant l'amistat es pot crear un grup literari i fer poesia. L'amistat és precisament un dels temes que els interessa més. A mi, el que em sembla més interessant de la tesi és veure com hi ha un llenguatge comú, tota una sèrie de frases fetes, de jocs, de referències que surten de la conversa privada i que es reflecteixen en la seva poesia.

—*¿Fas referència al fet de fer literatura catalana escrita en castellà?*

—De passada, perquè no és el tema

de la tesi. Per exemple, en Gil de Biedma escriu en castellà per una raó molt clara, és d'origen castellà. En Barral i en Goitysolo, en canvi, perquè la llengua dominant era la castellana. Però precisament tots dos tenen una influència clara de poetes catalans, com també tenen un gran respecte per la tradició catalana.

Gil de Biedma, que no ha escrit mai en català i quasi no en sap, diu que li hauria agradat ser un escriptor en llengua anglesa o en llengua catalana per la ductilitat d'aquestes dues llengües.

—*¿I no has escrit res de creació?*

—Sí. Tinc una novel·la acabada. Està enquadrada i tot. Té l'ensenyaré perquè, si no, després ningú s'ho creu. No la vull publicar perquè abans l'he de repassar molt.

Companyia
Flotats

EL
DESPERTAR
DE LA
PRIMAVERA

ÚLTIMA REPRESENTACIÓ

29 de juny

Direcció JOSEP MARIA FLOTATS

POLIORAMA
TEATRE CATALÀ DE LA COMÈDIA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

—Et farem una foto amb la novel·la i així tothom en tindrà la prova.

—¡Uff! No m'agrada que em facin fotos. Deixa'm anar a pentinar.

—Doncs, en aquesta foto que tens aquí penjada, on sortiu les tres dames del llibre dels cementiris vestides de negre, estàs molt guapa.

—La il·luminació estava molt estudiada. Per fer aquesta novel·la, el Ministeri de Cultura em va donar una beca.

**¿Què passaria si 35
milions de persones
parlessin català?**

—¿Quin n'és l'argument?

—És una novel·la que passa en un país d'Amèrica del Sud que havia estat conquerit pels catalans i que s'ha convertit en un estat independent de Catalunya. Aleshores, és veure quines relacions tindria un país americà conquerit pels catalans amb la Generalitat d'aquí i també què passaria si tinguéssim 35 milions de persones que parlessin català.

La trama és la d'un escriptor d'aquest país imaginari que ve a Barcelona a presentar una novel·la. A partir d'aquest fet anecdòtic, es desenvolupa el tema central de la novel·la, que és el de la suplantació. Un escriptor que no és el que ha escrit el llibre, sinó un que es fa passar per ell. No explico res més perquè, a partir d'aquí, ve l'interès.

—L'escriptor que no publica és un escriptor oblidat.

—Jo estic més tranquil·la ara que no publico i ningú no em coneix que abans, quan treia un llibre darrere l'altre. L'oblit del públic està bé, perquè jo no em considero una persona pública. Els polítics sí que han de cuidar la seva imatge, però jo no. No em penso presentar mai a eleccions. Si m'obliden, millor.

—Al llibre Epitelis tendrissims ciaves una frase de l'Anais Nin on deia que el llenguatge del sexe encara s'ha d'inventar. ¿N'estàs convençuda?

—Sí. Em penso que el llenguatge s'ha d'inventar en aquest sentit. S'ha de cercar un llenguatge connotatiu, no denotatiu. No assenyalar l'objecte o l'element del cos amb la paraula que surt al diccionari és la gràcia de la qüestió.

—¿Però no és més interessant trobar un llenguatge directe, clar i concret?

—El que té interès és el que pot enriquir la literatura. La literatura eròtica, com a provocació o excitació del

joc sexual, no m'interessa. La meua imaginació ja em funciona en aquest sentit. En canvi, sí que m'interessa recrear un món en el qual la literatura ha dit poques coses noves.

—*En un dels teus contes dius que Madame Bovary no es podria escriure ara.*

—No ho sé. No me'n recordo. No em torno a llegir mai més. Odio rellegir-me, no ho torno a mirar perquè em fa moltíssima vergonya, és una sensació molt estranya.

—No. Si no puc ni llegir-los, ¿com vols que els torni a escriure? Quan faig amistat amb algú, em veig quasi amb l'obligació de regalar-li un llibre meu. I no n'hi ha cap que m'agradi per regalar. Llavors, en dono un de la Rodoreda o d'en Villalonga. La gent no ho entén i volen que els doni una cosa meua i jo no sé... és molt difícil.

—*¿T'ho passes bé quan escrius?*

—Quan escric, sí; quan em lleixo, no.

nistes que diuen que amb la investigació de la fertilització artificial la dona podrà fer un pas endavant perquè s'alliberarà de la maternitat?

—Portar un fill a dins és una cosa absolutament meravellosa a la qual jo no estaria disposada a renunciar. El problema és que els homes no saben el que és portar un fill a dins, i això els fot molt. Per això, són repressors de la dona. Ara, jo sempre he pensat que qui domina és el dèbil, perquè és el que ha hagut de posar-se sobre les altres. El gran aspecte positiu de les dones és el de portar un ésser a dins seu.

Qui és el dèbil

—*Explica una mica més aquesta teoria que qui domina és el dèbil.*

—Sí. Moltes vegades, analitzant la història, es veu que qui té el poder és la gent més dèbil. Les dones, en certa mesura, no han fet la història, però potser això ha estat perquè els ha interessat més un altre tipus de món i de coses, com poden ser la seva relació amb els fills o la seva vida quotidiana.

No tinc tan clar que les dones no puguin sentir-se bé i tranquil·les sense dominar, sense tenir llocs públics. Ara, el que sí que tinc clar és que les dones han de tenir les mateixes possibilitats d'accedir a aquests llocs que els homes.

Les dones som menys competitives. D'això, en parlava l'altre dia amb dones que militen en partits polítics. Elles m'explicaven que no ocupen els primers llocs perquè no estan acostumades a fer els intrínquils i els subterfugis que els homes fan per arribar a ser els primers. Les dones no necessiten competir, perquè en el fons se senten més superiors i són més fortes. A partir d'aquí, queda clar que qui domina, en certa manera, és el dèbil.

—*¿Les dones han de manar?*

—Sí. Això, ja t'ho deia abans. Ara, amb el que no estic d'acord és amb això que es diu tan sovint que les dones no han arribat a manar perquè són dèbils. Jo no sé si això és debilitat. Pensar que ja s'ho faran, no entrar en el joc competitiu, dir trebal·leu, trebal·leu vint-i-cinc hores i feu el fort, mentre jo em quedo a casa tranquil·lament, no sé si això no és un aspecte positiu per a la dona. □

«Qui té el poder és la gent més dèbil».

Quan vull llegir literatura, agafo els llibres dels altres. No té cap sentit llegir-me a mi mateixa. A més, començaria a pensar que ho corregiria, que ho canviaria... Tampoc no lleixo les entrevistes que em feu. Tinc una sensació molt curiosa de rebuig.

Absolutament insegura

—*¿Ets molt insegura?*

—Suposo que sí. Et diria que sóc absolutament insegura, moltíssim.

—*Diuen que, les dones, les condicions molt la inseguret.*

—¡Ep! les dones i els homes. El món és ple d'homes insegurs. No crec que sigui una cosa femenina. Potser la tradició diu que les dones ho són més, com també es diu que han estat més passives. Jo et puc dir que conec molts homes insegurs.

—*¿Tornaries a escriure els teus primers llibres?*

—*En els teus primers llibres parles molt de les dones. Han passat quasi deu anys. ¿Tornaries a parlar-ne igual?*

—La societat ha canviat molt en aquests deu anys. Per exemple, ha canviat el fet que hi ha més dones que ocupen llocs d'importància, però tampoc no n'hi ha tantes; si no, mira les llistes electorals. Això vol dir que no ha canviat tant per pensar que no ens hem de preocupar d'aquesta qüestió.

—*Però el feminisme...*

—El que passa és que el feminisme no està de moda. Jo em considero feminista, si feminisme vol dir la gent que lluita pels drets de la dona. L'escriptor no escriu perquè les coses estiguin de moda o no, sinó perquè hi ha uns temes que el preocupen.

—*¿Tu tens fills?*

—Un.

—*¿Que penses de les teories femi-*